

BD300 - Nederlands als gemeenschappelijke taal

Actieplannen

AP3000 - Nederlandse taal promoten en stimuleren

Acties

A30000 Bekijken hoe de toeleiding naar Nederlandse lessen kan opgevolgd en versterkt worden

Het leren van de Nederlandse taal is één van de sleutels tot integratie. Wij zetten sterk in op het toeleiden van onze anderstalige inwoners naar de Nederlandse taallessen (o.a. via het onthaalbeleid i.s.m. een externe partner) en oefenkansen Nederlands (bv. Babelonië). De doelstelling is om zoveel mogelijk anderstalige inwoners naar het aanbod 'Nederlands als tweede taal (NT2)' te krijgen. Een aantal zaken zijn hierin belangrijk: goed geïnformeerde medewerkers die actief doorverwijzen, duidelijke en heldere informatie beschikbaar stellen voor onze anderstalige inwoners, een voldoende groot aanbod NT2 in de regio en een positief en stimulerend klimaat met betrekking tot de Nederlandse taal. Op elk van deze aspecten zullen wij inspanningen leveren.

Naast onze eigen acties om mensen toe te leiden naar de Nederlandse les, kunnen we als lokaal bestuur ook vanuit onze regierol op het Woonoverleg externe partners mobiliseren hier iets te bewegen. Zo moeten huurders van sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) en sociale verhuurkantoren (SVK's) een bewijs van inspanningsverbintenis tot het aanleren van de Nederlandse taal voorleggen binnen het jaar. Op het Woonoverleg kan gevraagd worden naar de acties die de SHM's en SVK's hiervoor uitwerken om deze huurders hierin te ondersteunen.

Status

In uitvoering

Stand van zaken (toelichting)

Via verschillende manieren wordt aan taalpromotie gewerkt:

- De **toeleider van vzw PIN** zet sterk in op de toeleiding naar de Nederlandse taallessen in de onthaalgesprekken. Er is voldoende duidelijk promotiemateriaal aanwezig, zoals de meertalige brochure 'Nederlands leren en oefenen in Denderleeuw' en de kaartjes om toe te leiden naar de contactpunten NT2 van het Agentschap Integratie en Inburgering (AgII). Onze toeleider schrijft zo veel als mogelijk nieuwe inwoners bij het eerste onthaalgesprek in voor een taaltest bij het AgII of leidt toe naar NT2 lessen en bijeenkomsten oefenkansen Nederlands.
- **Babelonië** wordt twee maal per week georganiseerd en kent een goede opkomst (15 tot 30 deelnemers per sessie).
- We zetten ook **andere partners in als toeleiders** naar het Nederlandse taalaanbod: we zorgen dat de buurtwerkers goed op de hoogte zijn en betrekken de scholen. Samen gaan we op zoek naar extra laagdrempelige oefenkansen.

Daarnaast bekijken we 2x per jaar tijdens het NT2-overleg, waarbij we aan tafel gaan met onze taalpartners, niet alleen hoe het aanbod kan evolueren maar ook hoe de toeleiding kan verbeteren. Zo gaven we samen met onze partners in 2024 het signaal aan AgII dat de doorverwijzingen niet optimaal verlopen. In het voorjaar van 2025 zijn we aan tafel gegaan met AgII om te bekijken hoe dit voor Denderleeuw beter aangepakt kan worden. Een aantal pistes werd onderzocht op haalbaarheid maar niet weerhouden. Momenteel wordt wel bekeken om in het najaar van 2025 een screenings- en inschrijvingsmoment te houden waarbij geïnteresseerden op één en dezelfde plek een niveaubepaling kunnen krijgen én zich kunnen inschrijven in de cursus die het best bij hen past. Hiervoor kunnen we zelf toeleiding voorzien en kan de wachttijd ingekort worden. We bekijken daarnaast de mogelijkheid om van dit moment een infomarkt te maken waarbij allerlei mogelijkheden toegelicht worden om Nederlands te leren of te oefenen.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Aantal personen uit Denderleeuw die een inburgeringscontract hebben afgesloten	59	64	43	43	46	15*

Mensen die verplicht zijn tot inburgering	63%	59%	52%	65%	82,6%	87%*
Rechthebbenden (dus niet verplicht)	37%	41%	48%	35%	17,4%	13%*

Noot: een inburgeringscontract houdt in dat de persoon zich engageert om een cursus 'maatschappelijke oriëntatie' en lessen Nederlands op hun niveau te volgen met hulp van een persoonlijke trajectbegeleider. Het dalend cijfer qua rechthebbenden hangt mogelijk samen met het feit dat het vrijwillig inburgeringstraject sinds september 2023 betalend is geworden (hierbij kan de kostprijs oplopen tot 360 euro).

**Cijfers van januari - april 2025*

	2020- 2021	2021- 2022	2022- 2023	2023- 2024	2024- 2025
Aantal cursisten Nederlands leren uit Denderleeuw bij Ligo (Centrum voor Basiseducatie)	75	85	58 over 2022	53	38
Aantal cursisten Nederlands leren uit Denderleeuw bij CVO Pro (Centrum voor Volwassenenonderwijs)	209	220	cijfers niet gekend	297	282

Zie ook A30000 Bekijken hoe de toeleiding naar Nederlandse lessen kan opgevolgd en versterkt worden

Stand van zaken (indicator)



Tijd

Tijd (indicator)



Geld

Geld (indicator)



A30001 Jaarlijks overleg organiseren rond het Nederlands taalaanbod met alle partners om vraag en aanbod te optimaliseren

De partners voor Denderleeuw voor het aanbod NT2 zijn de aanbieders van de taallessen enerzijds (CVO Pro en Leerpunt Zuid-Oost-Vlaanderen) en anderzijds de doorverwijzers, het Agentschap voor Inburgering en Integratie, onze toeleider en onze coördinator Samenleven. Het is belangrijk dat al deze spelers elkaar kennen, elkaars aanbod en manier van werken. Al deze partners houden ook cijfers bij en in functie van opvolging en monitoring, worden deze cijfers ook 1X per jaar aan elkaar gepresenteerd om dan te bekijken wat beter kan, waar er hiaten zijn en wat nog beter kan opgevolgd worden.

Status

Continu

Stand van zaken (toelichting)

In het voorjaar van 2025 werd een NT2 overleg georganiseerd op 24 april. Externe partners daarbij aanwezig waren CVO, Ligo, AgII en Pin vzw. Naast het bekijken van de huidige cijfers werden signalen en opportuniteiten besproken. Er werd ook overeengekomen om de haalbaarheid te onderzoeken om dit najaar een screenings- en inschrijvingsmoment te organiseren in Denderleeuw

zelf, waarbij geïnteresseerden hun niveau kunnen laten bepalen en zich meteen kunnen inschrijven voor de gepaste cursus die in januari aanvangt.

Volgend overleg staat gepland op 9 oktober 2025.

CVO

In januari werd er een 2de module 1.1. opgestart, zelfde lesmomenten & locatie (Atheneum middenschool) als eerste cursus.

Cursisten ingeschreven in richtgraad 1 in Denderleeuw

- module: 1.1 Maandag + woensdagavond: 19
- module: 1.1 Maandag + woensdagavond: 20
- module: 1.2 mondeling Maandagavond: 16
- module: 1.2 schriftelijk Woensdagavond: 15

Cursisten ingeschreven in richtgraad 1 in Aalst – woonachtig te Denderleeuw:

Intensieve modules:

Januari – april 2025

- module 1.1: 11 cursisten
- module 1.2 mondeling: 4 cursisten
- module 1.2 schriftelijk: 6 cursisten

April – juni 2025

- module 1.1 6 cursisten
- module 1.2 mondeling 7 cursisten
- module 1.2 schriftelijk 7 cursisten

Verlengde modules

Januari – juni 2025

- module 1.1 1 cursist
- module 1.2 mondeling 5 cursisten
- module 1.2 schriftelijk 5 cursisten

Standaard modules

Januari – april 2025

- module 1.1 1 cursist
- module 1.2 mondeling 5 cursisten
- module 1.2 schriftelijk 4 cursisten

Ligo

38 mensen vanuit Denderleeuw volgen een NT2-cursus bij Ligo. Deze zijn verspreid over verschillende locaties en over verschillende niveaus.

Stand van zaken (indicator)



Tijd

Tijd (indicator)



Geld

Geld (indicator)



A30002 Vorming organiseren voor personeel in de vakantieopvang om het Nederlands als speeltaal te stimuleren

De zomervakantie is een lange periode waarin heel wat kinderen deelnemen aan ons aanbod. Denk maar aan onze speelpleinwerking, sportkampen of vakantieopvang via de dienst Opvoeden. Voor anderstalige kinderen zijn deze opvangmogelijkheden ook een kans om Nederlands te praten tijdens de lange zomervakantie. De ongedwongen sfeer op de speelpleinwerking of andere vakantieopvang schept kansen om het Nederlands als speeltaal (nog) beter te gaan beheersen. Het is dan ook belangrijk dat monitoren en begeleiders van onze vakantieopvang hiervan bewust zijn en er ook bewust(er) mee omgaan. Er zijn heel veel verschillende moedertalen aanwezig en Nederlands wordt dan bij uitstek de gemeenschappelijke speeltaal. Als daar aandacht voor is, zullen deze kansen ook ten volle benut worden. Om onze begeleiders in de vakantieopvang hiervan bewust(er) te maken, zullen we vorming en workshops organiseren.

Status

Uitgevoerd

Stand van zaken (toelichting)

Begin 2025 werd met de begeleiders van de BKO gewerkt rond hun bestaande activiteitenfiches, specifiek diegene die gebruikt worden tijdens de vakantieperiodes. Aan deze fiches werd een talige component toegevoegd, met aandacht voor hoe activiteiten op een eenvoudige manier taalrijker kunnen worden gemaakt. Het doel is om de begeleiders te versterken zodat ze in de toekomst zelfstandig een 'talige toets' kunnen integreren in hun werking.

Daarnaast staat er in het najaar een workshop rond poppenspel gepland, voor begeleiders die interesse tonen in taalstimulering via spelvormen. Voor het speelplein werd er nog geen vorming rond taalstimulering georganiseerd, maar er zijn wel initiatieven voor de kinderen zelf, zoals taalfiches en twee voorleesuurttjes in de bib voor kleuters. Hoewel deze acties niet rechtstreeks op de animatoren gericht zijn, dragen ze bij aan een taalkansrijke omgeving.

Tot slot wordt er momenteel bekeken hoe we in het najaar een vorming 'taalstimulering in de vrije tijd' kunnen organiseren voor de medewerkers van de BKO. Hiermee willen we het personeel verder ondersteunen in het gebruik van het Nederlands als speeltaal.

Stand van zaken (indicator)



Tijd

Tijd (indicator)



Geld

Geld (indicator)



Actieplannen

AP3001 - Taalbeleid implementeren in onze gemeente

Acties

A30010 Intern communiceren en opvolgen van een taalbeleid en medewerkers versterken in het communiceren met anderstalige inwoners

De meertalige realiteit bij de inwoners van Denderleeuw maakt een taalbeleid binnen onze diensten noodzakelijk. Hoe gaan we om met de meertalige realiteit, hoe zorgen we ervoor dat taal onze kwalitatieve dienstverlening zo weinig mogelijk in de weg staat, waar kunnen we ondersteunende tools ontwikkelen die de communicatie met anderstalige inwoners vergemakkelijken, etc.? Met een antwoord op deze vragen kunnen we komen tot een breed gedragen taalbeleid met taalafspraken voor medewerkers op al onze diensten. Naast de implementatie hiervan zal er ook sterk ingezet worden op vorming en training voor medewerkers in het communiceren met anderstalige inwoners.

Status

Uitgevoerd

Stand van zaken (toelichting)

Op 1 juli 2024 werd het interne taalbeleid uitgerold. Om de eerste impact in kaart te brengen en mogelijke bijstellingen te detecteren, werd eind 2024 een bevraging georganiseerd bij de medewerkers. De resultaten werden begin 2025 geanalyseerd en verder in kaart gebracht en toonden aan dat het beleid over het algemeen als duidelijk en zinvol wordt ervaren, al blijft de toepassing in de praktijk soms uitdagend. Vooral in diepgaandere trajecten, ervaren medewerkers een spanningsveld tussen het beleid en de noden van de klant. Toch verloopt de implementatie eerder vlot.

De bevraging onderstreepte een aantal noden bij medewerkers. Zo blijkt er vooral behoefte aan bijkomende ondersteuning rond het gebruik van vertaaltechnologie in concrete werksituaties. Daarnaast werd ook gevraagd naar training in helder schriftelijk communiceren en omgaan met weerstand. Verschillende diensten gaven, via bevraging van de diensthoofden in februari 2025, aan welke acties voor hen prioritair zijn, waarbij duidelijk werd dat maatwerk per dienst nodig is. Als eerste concrete stap worden momenteel twee sessies ingepland waarbij medewerkers van de BKO een opleiding krijgen in het gebruik van vertaalapps. In de loop van 2025 zullen we verder bekijken hoe we tegemoet kunnen komen aan de signalen en vragen vanuit de verschillende diensten. Het intern taalbeleid blijft een groeiproces.

Stand van zaken (indicator)



Tijd

Uitgesteld

Tijd (indicator)



Geld

Geld (indicator)



A30011 Uitwerken taalcampagne om inwoners te sensibiliseren

Een intern taalbeleid met taalafspraken voor medewerkers kan alleen maar werken als we dit ook communiceren naar al onze inwoners, verenigingen en partners. Het duidelijk communiceren van onze afspraken rond taal, de zaken waar wij inspanningen leveren en wat wij verwachten, zal op termijn heel wat frustraties wegnemen, zowel bij het personeel als bij onze inwoners. We hopen onze inwoners op dit vlak te sensibiliseren met een positieve en stimulerende taalcampagne.

Status

In uitvoering

Stand van zaken (toelichting)

In het voorjaar van 2024 werd het **interne taalondersteuningsbeleid** gefinaliseerd (zie ook A30010). Het interne beleid focust ook voor een deel op externe communicatie.

We merken immers dat de **taalwetgeving** niet altijd gekend is bij nieuwe inwoners. Mensen die vanuit bijvoorbeeld Brussel naar Denderleeuw komen, gaan er vaak van uit dat in België meerdere talen worden gesproken en dat dit dus ook zo is in de contacten met een lokaal bestuur. Het is dan ook belangrijk om deze taalwetgeving kenbaar te maken en duidelijk aan te geven dat Denderleeuw in het homogeen Nederlandse taalgebied gesitueerd is wat wil zeggen dat wij als medewerkers van het lokaal bestuur enkel Nederlands mogen spreken.

Om de **taalafspraken** duidelijk te maken werd er in het kader van het intern taalbeleid een flyer en affiche uitgewerkt. Deze is sinds 1 juli 2024 aan al onze loketten terug te vinden, alsook aanwezig op onze infoschermen.

Volgend op het intern taalbeleid werd in het najaar van 2024 een werkgroep rond het extern taalbeleid opgericht. Zij gingen aan de slag met het verkennen van tal van pistes en ideeën. Dit werd in de eerste helft van 2025 intensief verder opgevolgd. Er werd gekeken naar goede voorbeelden uit andere lokale besturen, gepraat met betrokken partners en de expertise van het Agentschap Integratie & Inburgering en Vzw De Rand werd beluisterd.

Tijdens de laatste werkvergadering in juni werd het document besproken dat de vertaalslag probeerde te maken van alle opgedane ideeën en inzichten van de werkgroep. In de komende weken zal het document verder verfijnd worden en zal er feedback verzameld worden om zo tot een gedragen beleidsdocument te komen dat op heel wat aspecten inspeelt. Eens het document klaar is zal het voorgelegd worden ter goedkeuring.

Stand van zaken (indicator)



Tijd

Tijd (indicator)



Geld

Geld (indicator)

